

SOM DU DEJTADE idioten

Ä r det inte sjukt att ett par vanliga jeans tar 3400 liter vatten att göra? Eller att lufttorka dina kläder sex månader om året skulle spara 320 kilo koldioxid? För att skapa textil används vatten, energi, kemikalier och andra resurser som de flesta människor inte tänker på, eller ens ser. För att få mer häpnadsväckande siffror fortsätt läs och bli lika chockade som vi är.

Modebranschen är idag den tredje största industrin som förorenar världen, efter olja och jordbruk. Dessutom är det den näst största förbrukaren av vatten. Är det något du har tänkt på? För det har inte jag i alla fall. Och inte nog med det så skickas även använt vatten tillbaka till våra älvar, sjöar och hav. Cirka 20 procent av den industriella vattenföroreningen uppkommer både genom blandningen och färgningen av textilier. Bara i Kina självt pumpas det ut 2.5 miljarder ton smutsigt vatten genom textilindustrin, och om inte det är hemst så vet vi inte vad som annars är. Vi själva kallar det för fruktansvärt och vi anser att det inte alls ska vara eller ske på detta.

Sedan finns även detta onödiga och oförglömliga ord, anti. Ser du att det står anti - gå därifrån. Du har säkert hört din mamma prata om hur smart det är att byxorna inte får några fläckar, eller att din kompis berättar om den utekvällen när hon spillde «ett HELT glas» rödvin på sina byxor men gick därifrån utan en enda fläck? Eller den kompis som förklarar att tvättmaskinen i lägenhetshuset inte funkar som den ska utan får ALLA tröjor att krympa, men INTE denna? Visst låter det hur fräckt som helst, ett par byxor som inte fläckar ner sig eller en tröja som inte krymer i tvätten. Men när du går in i en butik och ser en tröja du vill och läser på tvättlappen "anti-något" - lägg tillbaka plagget. I alla lägen ska vi försöka undvika kläder med märkningarna, anti-krympning, anti-fläck, anti-bakteriell eller anti-statisk. Det är nämligen så att dessa förmodligen innehåller vidriga kemikalier. Varför skulle vi vilja utsätta oss själva eller någon annan för något som egentligen inte behöver finnas?

Om bomull är djävulen själv är frågan som flesta forskare ställer sig. Är det så att även du, likt oss, är med i klubben som alltid förespråkat bomullskläder. Som tänkt att desto mer procent bomull desto bättre? Har du som jag alltid kollat på tvättlappen för att se till att det är så mycket bomullsprocent som möjligt? Tyvärr, visste du då antagligen inte att en bomullst-shirt kan använda upp till 2650 liter vatten för att tillverkas, vilket är nästan 18 FULLA badkar. Det är nämligen så att bevattningssystemet som behövs för att tillverka bomull påverkar och för med sig kemikalier till grundvattnet. Givetvis finns organisk bomull som är ett steg i rätt riktning, men kräver fortfarande mycket vatten. Självklart är det bättre att organiskt bomull framför vanligt bomull, men organisk bomull är i princip som idioten du dejtade i högstadiet – trots nytt jobb och bil är han fortfarande dåliga nyheter.

Så vad kan vi nu göra, som sitter i vårt flickrum med datorn i knät, för

ändra våra vanor eller för att påverka textilbranschen till det bättre? Självklart vet vi inte svaret då klädesindustrin är i full rulle mer än någonsin. Men något vi kan göra är att påverka andra och oss själva. Vi kan genom medvetna val handla mer organisk och även försöka få andra runt om oss att tänka på hur dem handlar. Förutom detta kan vi även försöka tänka på att inte handla ALLT vi vill ha, men att det faktiskt finns andra snygga alternativ. Tänk på att modet alltid återvänder, så finns kanske den där snygga pälsjackan eller den där baskerhatten som är så himla snygg på en second hand butik? Ta en titt där innan ni gör storköp genom internet eller på en shoppingrunda i centrum. Tänk på att era val även kan smitta av sig på andra. Så varför inte ta med en kompis nästa shoppingrunda och visa hur det faktiskt ska gå till.

Felicia Abellsson

”Detta spräcker teorin som de flesta trodde de visste, att det inte talas mer om detta är för mig helt sjukt”

FRÅN
sonor
 TILL KROPP

Textilindustrin är idag en av världens mest omfattande och miljöförstörande branscher. I Sverige köper vi i snitt 13 kilo kläder vilket omfattar cirka 65 t-shirtar per person och år. Allt mer diskuteras det i hur företagen prioriterar att erbjuda kunden ett billigare alternativ och istället bortprioriterar hur omfattande miljön påverkas av produktionen.

Resultatet av detta är att vi konsumenter måste vara mer på vår vakt och ha kunskapen hur vi kan bidra med att minska miljöpåverkan inom textilbranschen. Endast en liten del av våra textilier samlas in till åter-

”Genom att alla tar ställning och bidrar med något så kan vi tillsammans minska på miljöpåverkan i stor omfattning”.

användning eller materialåtervinning och åtta kilo kastas i våra hushållssopor. En av orsaken till detta är på grund av att vi konsumenterna idag inte vet möjligheterna om vart eller hur vi kan lämna in våra begagnade kläder, samt att folk ser det som en besvärlig återgård. Idag ser vi att fler klädföretag har tagit detta i återgård genom att erbjuda konsumenter att lämna in

sina kläder till företaget för att återanvända textilerna. Konsumenterna uppmuntras även då extra uppmuntran genom att få en belöning som värdecheckar. Genom att ett flertal modehus erbjuder denna tjänst kan man idag tydligt se en ökning i hur konsumenterna engagerar sig och bidrar med att minska miljöpåverkan.

Men vad kan du som konsument vidare göra för att tänka och köpa kläder som är mer miljövänliga. Anneli Karlsson uppger för att producera ett kilo bomull fordras 7000 liter vatten och kemikalier. Att därför istället köpa kläder som är i rena material, ekologisk bomull och naturmaterial kan konsumenter minska miljöförstöringen drastiskt. Genom de fem enkla tipsen nedan beskrivs det mer om hur just du kan bidra med minskad miljöförstöring i din vardag.

//Rebecca Hellsing

Månadens tips

För att minska miljöpåverkan med textilmaterialet bomull så kan du tänk på att köpa kläder som är märkta med Fairtrade. Fairtrade garanterar att bomullen är framtagen under rättvisa förhållanden.

Rensa bland dina kläder och se om du verkligen använder alla plagg. Genom att sätta upp en galge alternativt att ha en hylla där du placerar dina använda plagg kan du med större överblick se vilka plagg som används och inte.

I en framtagen studie undersöktes hur smutsiga kläderna var i deras tvättkorg vilket framkom att endast sju procent var riktigt smutsiga. Försök därför att minska med tvättning och vädra kläderna. För att då minska slitaget av kläderna samt att det bidrar till minskad kemikaliska avfall.

Kanske har din favorit plagg blivit trasig i sömmen? Istället för att slänga och köpa ny ge det istället ett försök till att laga plagget alternativt att sy om till ett nytt favorit plagg.

Istället för att köpa det allra senaste klädesplaggen så hör med dina närmaste väninnor om ni inte kan låna kläder av varandra. På så vis minskar du inköpet av nya kläder samt att det blir skonsammare för plånboken.